

ΙΣΤΟΡΙΑ Α ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τι γνωρίζετε για τον Βουλγαρικό εθνικισμό;
2. Ποιες ήταν οι διεκδικήσεις των άλλων Βαλκανικών λαών;
3. Πότε άρχισε και πότε τελείωσε ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος;
4. Ποιες ήταν οι διαφορές στην πολιτική Κωνσταντίνου και Βενιζέλου για τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο;
5. Ποιες ήταν οι συνέπειες του Εθνικού Διχασμού;
6. Ποιο ήταν το περιεχόμενο της Συνθήκης της Λωζάννης και η σημασία της για την Ελλάδα;
7. Πως φαίνεται η αντιδημοκρατικότητα των φασιστικών καθεστώτων;
8. Πως εξηγείται η επικράτηση των φασιστικών καθεστώτων;
9. Ποιες ήταν οι επιπτώσεις του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου;
10. Ποιες ήταν οι φάσεις του Ελληνοϊταλικού Πολέμου;

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΠΑΡΑΘΕΜΑΤΩΝ(ΠΗΓΩΝ)

1. Ποια ήταν η ιδεολογία των γερμανών φασιστών σύμφωνα με τα παρακάτω παραθέματα;

Ζητάμε να ενωθούν όλοι οι Γερμανοί σε μια μεγαλύτερη Γερμανία [...].

Ζητάμε επίσης να ακυρωθεί η Συνθήκη των βερσαλιών.

Ζητάμε γη για τον αυξανόμενο πληθυσμό μας.

Μόνο οι Γερμανοί μπορούν να έχουν τα δικαιώματα του πολίτη. Γερμανός είναι αυτός που οι γονείς του είναι Γερμανοί. Από αυτό εξαιρούνται οι Εβραίοι [...].

Ζητάμε οι μεγάλες βιομηχανίες να μοιράζονται τα κέρδη τους με τους εργάτες.

Ζητάμε μεγάλες βελτιώσεις στη συνταξιοδότηση των ηλικιωμένων [...].

Ζητάμε ελευθερία στη θρησκευτική πίστη [...], αρκεί η θρησκεία να μη βάζει σε κίνδυνο το κράτος ή τις ηθικές αξίες της γερμανικής φυλής.

Το Κόμμα εναντιώνεται στην εβραϊκή θρησκεία για την αγάπη που δείχνει στα πλούτη.

Πρόγραμμα Ναζιστικού Κόμματος, έτος 1920

Στρέφουμε τα μάτια στις χώρες της Ανατολής [...]. Όταν μιλάμε για νέα εδάφη στην Ευρώπη σήμερα, πρέπει να σκεφτούμε αρχικά τη Ρωσία και τα γειτονικά της κράτη. Η ίδια η μοίρα μάς δείχνει το δρόμο προς εκεί [...]. Είναι καθήκον της εξωτερικής πολιτικής της Γερμανίας να παρέχει μεγάλες εκτάσεις για να τρέφεται και να ζει ο αυξανόμενος γερμανικός πληθυσμός. Αδόλφος Χίτλερ.

Ο αγώνας μου, έτος 1924

Απαγορεύονται οι γάμοι ανάμεσα σε Εβραίους και σε όσους έχουν γερμανικό [...] αίμα. Απαγορεύονται οι εξωσυζυγικές σχέσεις ανάμεσα σε Εβραίους και σε όσους έχουν γερμανικό [...] αίμα. Οι Εβραίοι δεν μπορούν να προσλαμβάνουν στα σπίτια τους γυναίκες με γερμανικό αίμα [...], που είναι μικρότερες από 45 χρονών.

Νόμος για την προστασία του γερμανικού αίματος και της γερμανικής τιμής, 15 Σεπτεμβρίου 1935

2. Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα ακόλουθα κείμενα να αναφερθείτε στον εθνικό διχασμό κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου, παρουσιάζοντας τις ενέργειες τόσο του Ελευθέριου Βενιζέλου όσο και του βασιλιά Κωνσταντίνου.

Κείμενο Α

Προβλέποντας την επικείμενη κατάρρευση της Σερβίας, ο Βενιζέλος αύξησε την πίεση που ασκούσε στον βασιλιά. Ο Κωνσταντίνος παρέμεινε πεισματικά ουδετερόφιλος· αρχικά δέχθηκε απλώς να κηρυχθεί επιστράτευση ως απάντηση στην επιστράτευση της Βουλγαρίας.

Ο Βενιζέλος επεσήμανε στον βασιλιά ότι η συστηματική άρνησή του να συνταχθεί με τη βούληση της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας συνιστούσε παραβίαση του Συντάγματος. Προσπάθησε επίσης να τον πείσει ότι η στάση της Ελλάδας δεν ήταν απλή ουδετερότητα αλλά «ευμενής ουδετερότης» υπέρ της Γερμανίας· και στρεφόταν πλέον σαφώς κατά της Entente, η οποία θεωρούσε την Ελλάδα κατ' ουσίαν σύμμαχο της Γερμανίας. Πράγματι, η Entente θα είχε ήδη κηρύξει τον πόλεμο στην Ελλάδα αν δεν υπήρχε η διεθνώς πασίγνωστη διαφωνία των δύο ανδρών και οι διπλωματικές προσπάθειες του Βενιζέλου να διατηρήσει ανοιχτές τις διαπραγματεύσεις με τη βρετανική κυβέρνηση.

Παρ' όλα αυτά, ο Κωνσταντίνος παρέμεινε αμετάπειστος· και ο Βενιζέλος παραιτήθηκε στις 5 Οκτωβρίου [1915], καταγγέλλοντας ως αντισυνταγματική τη στάση του βασιλιά. Ο Κωνσταντίνος ανέθεσε τότε την πρωθυπουργία στον Αλέξανδρο Ζαΐμη· ο οποίος, επικεφαλής συνασπισμού αντιβενιζελικών κομμάτων, σχημάτισε κυβέρνηση μειοψηφίας και ζήτησε ψήφο εμπιστοσύνης.

[Γιώργος Β. Δερτιλής, Επτά πόλεμοι, τέσσερις εμφύλιοι, επτά πτωχεύσεις 1821-2016, Εκδόσεις Πόλις]

Κείμενο Β

Στις 23 Σεπτεμβρίου / 6 Οκτωβρίου [1915], οι αυστρογερμανικές δυνάμεις εξαπέλυσαν επίθεση κατά της Σερβίας και μία εβδομάδα αργότερα επιτέθηκε και η Βουλγαρία. Κάτω από την πίεση των γεγονότων, η Βρετανία αποφάσισε να προωθήσει την ανασύσταση ενός βαλκανικού συνασπισμού με την υπόσχεση παροχής στρατιωτικής βοήθειας στη Ρουμανία και την Ελλάδα, αν έσπευδαν να βοηθήσουν τη Σερβία. Επιπλέον στην Ελλάδα δόθηκε η υπόσχεση να πάρει την Κύπρο, καθώς και μερίδιο από τα κέρδη στο τέλος του πολέμου. Ενώ οι σύμμαχοι συζητούσαν την πιθανότητα να προσφέρουν μαζί με την Κύπρο, και τη Θράκη, η ελληνική κυβέρνηση απέρριψε την προσφορά της Βρετανίας.

[Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Τόμος ΙΕ΄, Εκδοτική Αθηνών]

Κείμενο Γ

Οι συγκρούσεις βασιλικών και βενιζελικών συνεχίζονταν με ολοένα μεγαλύτερη βιαιότητα, οδηγώντας στον εμφύλιο.

Στις 26 και 27 Αυγούστου 1916 οι Φιλελεύθεροι συγκέντρωσαν πλήθη οπαδών σε δύο συγκεντρώσεις στην Αθήνα. Ο Βενιζέλος κάλεσε τον βασιλιά να σεβαστεί το Σύνταγμα και να υπηρετήσει το συμφέρον της χώρας όπως το είχε εκτιμήσει η τελευταία κυβέρνηση του, η μόνη που εκπροσωπούσε την πλειοψηφία του λαού.

Την επομένη, στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα, ο αρχηγός του Δ' Σώματος Στρατού το παρέδωσε ολόκληρο αμαχητί στις βουλγαρικές και γερμανικές δυνάμεις, οι οποίες κατέλαβαν έτσι ολόκληρη την ανατολική Μακεδονία. Την ενέργεια είχε καταφανώς εγκρίνει ο βασιλιάς ως αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων. Όντας πλέον σε στρατηγική επαφή με τα οθωμανικά στρατεύματα, οι Κεντρικές Δυνάμεις απειλούσαν τη Θεσσαλονίκη και διεκδικούσαν τον έλεγχο του Αιγαίου από την Ελλάδα και ολόκληρης της Μεσογείου από τη Μεγάλη Βρετανία.

Τη μεθεπομένη 29 Αυγούστου βενιζελικοί αξιωματικοί κήρυξαν στη Θεσσαλονίκη το κίνημα της «Εθνικής Άμυνας». Τρεις εβδομάδες αργότερα ο Βενιζέλος σχημάτισε «προσωρινή κυβέρνηση», οργάνωσε το εκεί στράτευμα και κήρυξε τον πόλεμο στις Κεντρικές Δυνάμεις και τη Βουλγαρία. Ο εμφύλιος είχε χωρίσει την Ελλάδα σε δύο κράτη.

[Γιώργος Β. Δερτιλής, Επτά πόλεμοι, τέσσερις εμφύλιοι, επτά πτωχεύσεις 1821-2016, Εκδόσεις Πόλις]

**ΚΑΛΗ ΔΥΝΑΜΗ
ΚΑΙ ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ**